

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

18 septembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte: Timofti Vladimir,

Judecători: Toma Nadejda, Țurcan Anatolie, Cobzac Elena și Boico Victor

a judecat, fără citarea părților, recursul în anulare declarat de Adjunctul Procurorului General, Roșioru Mircea, prin care solicită casarea sentinței Tribunalului militar ale trupelor NKVD al frontului Kaukazului de Nord din 24 februarie 1943, privindu-l pe

Klokișner Ilia xxxxxx, xxxxxx.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Tribunalului militar ale trupelor NKVD al frontului Kaukazului de Nord din 24 februarie 1943, Klokișner Ilia a fost condamnat în baza art. 58-1 „a” Cod penal al RSFSR la pedeapsă capitală.

2. Potrivit sentinței, Klokișner Ilia a fost declarat vinovat și condamnat pentru faptul că, aflându-se în an. 1941 într-un lagăr de prizonieri de război, a fost recrutat pentru a activa în favoarea serviciului german. După ce a acceptat colaborarea cu autoritățile germane, inculpatul a fost numit în calitate de traducător. Executând indicațiile ofițerilor germani, inculpatul a denunțat prizonieri care aveau atitudine ostilă față de regimul nazist. În timpul retragerii trupelor germane, inculpatul a încercat împreună cu ei să se retragă, însă a fost luat în plen de armata roșie.

3. Adjunctul Procurorului General, Roșioru Mircea, a declarat recurs în anulare, invocând temeiul prevăzut de art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, prin care solicită casarea sentinței Tribunalului militar ale trupelor NKVD al frontului Kaukazului de Nord din 24 februarie 1943 cu încetarea procesului penal și reabilitarea condamnatului.

În motivarea recursului în anulare, Adjunctul Procurorului General a invocat că, pentru a recunoaște vinovăția inculpatului de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 58-1 „a” Cod penal al RSFSR, sunt necesare probe care ar demonstra că inculpatul intenționa să cauzeze prejudiciu potențialului militar, independenței statale sau inviolabilității teritoriale a URSS. Probe veridice care ar confirma aceste circumstanțe în materialele dosarului lipsesc.

A mai reținut recurentul că, instanța de judecată a încălcat în mod flagrant dreptul inculpatului la apărare, examinând cauza penală în lipsa

apărătorului, a cărui participare în cazul dat era obligatorie.

În cazul din speță, condamnarea lui Klokișner Ilia pentru trădare de patrie este apreciată ca un viciu fundamental comis în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată, întrucât a fost încălcat dreptul inculpatului la un proces echitabil.

4. Judecând recursul în anulare în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul lărgit consideră că recursul urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art. 452 alin. (1), coroborat cu art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, Procurorul General și adjuncții lui, pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărârii judecătorești irevocabile după epuizarea căilor ordinare de atac. Hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată.

Articolul 6 alin. (1) pct. 44) Cod de procedură penală, stipulează că prin viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată se înțelege încălcarea esențială a drepturilor și libertăților garantate de Convenția Europeană pentru Drepturile Omului, de alte tratate internaționale, de Constituția Republicii Moldova și de alte legi naționale.

Potrivit prevederilor art. 3 lit. a) al Legii nr. 1225-XII din 08 decembrie 1992, privind reabilitarea victimelor represiunilor politice, în vigoare de la 30 septembrie 1992, sunt declarate nevinovate și urmează a fi reabilitate în fața societății și reintegrate în drepturi, indiferent de locul de trai în prezent, toate persoanele care, în perioada dintre 07 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990, au fost supuse represiunilor politice în baza deciziilor organelor de stat judiciare sau extrajudiciare pentru „trădare de patrie”.

Astfel, hotărârea de condamnare a lui Klokișner Ilia, pentru trădare de patrie este afectată de un viciu fundamental comis în cadrul procedurii precedente, deoarece a fost încălcat dreptul inculpatului la un proces echitabil.

Din acest motiv, hotărârea judecătorească menționată urmează a fi casată, cu încetarea procesului penal în privința lui Klokișner Ilia în temeiul art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, deoarece există circumstanțe care exclud tragerea persoanei la răspundere penală.

Astfel, potrivit dispozițiilor art. 3 lit. a) din Legea nr. 1225-XII din 08 decembrie 1992, privind reabilitarea victimelor represiunilor politice, Klokișner Ilia urmează a fi reabilitat.

Prin urmare, în temeiul circumstanțelor nominalizate, recursul în anulare urmează a fi admis, cu casarea totală a hotărârii irevocabile de condamnare a lui Klokișner Ilia, pentru trădare de patrie, ca fiind afectată de un viciu fundamental comis în cadrul procedurii precedente, deoarece inculpatului i-a fost încălcat dreptul la un proces echitabil, iar în temeiul art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, urmează a fi încetat procesul

penal în privința lui Klokișner Iliia, deoarece există circumstanțe care exclud tragerea persoanei la răspundere penală.

Reieșind din cele menționate și potrivit prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, instanța de recurs găsește prezente în speța dată motive întemeiate de a interveni în hotărârea judecătorească de condamnare în privința lui Klokișner Iliia, din motiv că există circumstanțe care exclud tragerea lui la răspundere penală, cu încetarea procesului penal în baza art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și reabilitarea lui.

În contextul celor expuse, Colegiul penal lărgit conchide că recursul în anulare este întemeiat și urmează a fi admis.

5. În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b), art. 453 alin. (1), art. 457 alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Admite recursul în anulare declarat de Adjunctul Procurorului General, Roșioru Mircea, casează sentința Tribunalului militar ale trupelor NKVD al frontului Kaukazului de Nord din 24 februarie 1943 în privința lui **Klokișner Iliia xxxxx** condamnat în baza art. 58-1 „a” Cod penal al RSFSR, cu încetarea procesului penal și reabilitarea acestuia.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la **18 septembrie 2018**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena

Boico Victor